

Intervju med Eva Lagergren, intervjuperson nr 25

Projekt: Göteborg berättar

Bandningens längd: 00:48:47 + 00:10:56

Datum: 2018-06-20

Intervjuare: Marja Ågren

Plats: Evas bostad i Högsbo, Göteborg

Tid: 15.00 – ca 16.00

Intervju med Eva Lagergren

Bandningen börjar

Intervjuare 1 [00:00:01]: Så, då är bandspelaren igång.

Talare 1 [00:00:03]: Mm.

Intervjuare 1 [00:00:04]: Och då talar jag om bara att det är den 20 Juni 2018 och att vi sitter i en lägenhet nära Axel Dahlströms torg, och jag som intervjuar heter Marja Ågren och den som berättar heter...

Talare 1 [00:00:19]: Eva Lagergren.

Intervjuare 1 [00:00:21]: Ja, och vill du tala om när du är född?

Talare 1 [00:00:28]: Jag är född 1926.

Intervjuare 1 [00:00:30]: Ja, och nu bor du här i... vid Axel Dahlströms torg då.

Talare 1 [00:00:37]: Ja jag har bott här i många år ja.

Intervjuare 1 [00:00:38]: Ja. Var är du född nånstans?

Talare 1 [00:00:41]: Jag är född i Oscar Fredriks församling i Göteborg.

Intervjuare 1 [00:00:46]: Mm, har du bott på många olika ställen i staden?

Talare 1 [00:00:52]: Mm jag har bott på en del olika ställen ja, och så var jag ifrån stan en dryga 10 år men återkom sedan.

Intervjuare 1 [00:01:03]: Mm, var det... bodde du på ett ställe då under den tiden någon annan stans eller?

Talare 1 [00:01:07]: Jag har bott i Borås och jag har bott i Lund.

Intervjuare 1 [00:01:12]: Mm.

Talare 1 [00:01:12]: Mm.

Intervjuare 1 [00:01:12]: Mm. Nu bor du ensam eller? Har du familj?

Talare 1 [00:01:18]: Nej jag bor ensam nu ja.

Intervjuare 1 [00:01:20]: Ja och du är pensionär förstår jag?

Talare 1 [00:01:25]: Ja.

Intervjuare 1 [00:01:25]: Ja. [skrattar]

Talare 1 [00:01:25]: [skrattar] Jag är pensionär sedan 1991.

Intervjuare 1 [00:01:31]: Mm, hade du ett yrke dessförinnan eller?

Talare 1 [00:01:36]: Ja, jag är socionom till yrket och har arbetat som sådan hela mitt yrkesliv.

Intervjuare 1 [00:01:42]: Mm.

Talare 1 [00:01:42]: Mm.

Intervjuare 1 [00:01:43]: Och du har barn?

Talare 1 [00:01:45]: Ja, jag har två döttrar som är födda 1957 och 1960.

Intervjuare 1 [00:01:50]: Mm. Känner du att du är göteborgare?

Talare 1 [00:01:55]: Ja, ja.

Intervjuare 1 [00:01:57]: Mm. Vad är en göteborgare tycker du?

Talare 1 [00:02:02]: Ja... det... det tål ju lite att fundera på så, vad ska jag säga... ja jag tror att vi är väldigt måna om vår stad.

Intervjuare 1 [00:02:21]: Mm.

Talare 1 [00:02:21]: Det... det känns väldigt tryggt att bo här egentligen. Nu har det ju kommit till lite orosmoment...

Intervjuare 1 [00:02:35]: Ja.

Talare 1 [00:02:36]: Men i grunden så är det ju väldigt trivsamt här.

Intervjuare 1 [00:02:39]: Mm. Vad tänker du för orosmoment framförallt?

Talare 1 [00:02:44]: Ja det är ju skjutningar och... och våld. Mycket inbrott, det är ju det som är tråkigt.

Intervjuare 1 [00:02:57]: Mm.

Talare 1 [00:02:58]: Mm.

Intervjuare 1 [00:02:59]: Gör... känner du dig otrygg?

Talare 1 [00:03:03]: Ja jag ger mig ju inte ut ensam nästan numera, jag är ju synskadad ganska svårt.

Intervjuare 1 [00:03:10]: Mm.

Talare 1 [00:03:14]: Så att jag har nästan alltid någon ledsagare när jag är ute.

Intervjuare 1 [00:03:18]: Mm.

Talare 1 [00:03:19]: Numera.

Intervjuare 1 [00:03:20]: Ja.

Talare 1 [00:03:21]: Det... jag har varit synskadad i ungefär 15 år, och den har ju blivit värre och värre.

Intervjuare 1 [00:03:28]: Mm.

Talare 1 [00:03:28]: Jag ser sämre och sämre.

Intervjuare 1 [00:03:29]: Mm. Så... men du känner att det... att vara göteborgare har ändå någonting att göra med att vi tar hand om varandra eller att det finns en... som du sa att det var tryggt.

Talare 1 [00:03:43]: Ja det tycker ja.

Intervjuare 1 [00:03:44]: Ja.

Talare 1 [00:03:45]: Ja. Jag kan bara gå till bostadshuset här, alltså vi har väldigt bra gemenskap i detta huset med grannar.

Intervjuare 1 [00:03:55]: Mm. Vem är göteborgare tycker du?

Talare 1 [00:04:03]: Ja, ja det är väl den som har bott här länge.

Intervjuare 1 [00:04:08]: Mm. Finns det någon äkta göteborgare?

Talare 1 [00:04:14]: [småskrattar] Ja, då ska man ju ha språket också.

Intervjuare 1 [00:04:19]: Dialekten tänker du?

Talare 1 [00:04:21]: Ja.

Intervjuare 1 [00:04:22]: Mm.

Talare 1 [00:04:23]: Ja jag tänker på dialekten ja just det.

Intervjuare 1 [00:04:24]: Ja just det ja.

Intervjuare 1 [00:04:30]: Vad tycker du om... skulle du rekommendera Göteborg? Hur skulle du... Varför ska man bo i Göteborg tycker du?

Talare 1 [00:04:40]: Ja just detta att, närheten till havet betyder ju väldigt mycket. Själv har jag bott i många år på somrarna tillbringat på Brännö.

Intervjuare 1 [00:04:52]: Mm.

Talare 1 [00:04:55]: Det är ju underbart att vara ute vid havsbandet.

Intervjuare 1 [00:04:59]: Mm. Ja.

Talare 1 [00:05:03]: Och sen finns det ju väldig variation sedan också med djupa skogar, så det är ju inte svårt att ta iväg.

Intervjuare 1 [00:05:11]: Nej.

Talare 1 [00:05:12]: Det finns väldigt många möjligheter.

Intervjuare 1 [00:05:15]: Mm. Om du skulle säga tre bra saker med Göteborg?

Talare 1 [00:05:26]: Ja då får jag väl nämna detta först då med tillgången till havet och... jag tycker nog att vi är vänliga och hjälper varann, för det mesta. Och sedan att vi har väldigt fin natur, i omgivningarna. Jag är väldigt mycket för att vara ute i naturen, jag har en liten park utanför här...

Intervjuare 1 [00:06:05]: Mm.

Talare 1 [00:06:07]: Det är mest den jag går i, jag är väldigt rädd om den parken.

Intervjuare 1 [00:06:10]: Mm. Du trivs här där du bor?

Talare 1 [00:06:14]: Ja.

Intervjuare 1 [00:06:15]: Mm.

Talare 1 [00:06:15]: Mm.

Intervjuare 1 [00:06:16]: Och det är... stadsdelen heter... är det Högsbo?

Talare 1 [00:06:21]: Det är Högsbo ja.

Intervjuare 1 [00:06:22]: Ja just det.

Talare 1 [00:06:23]: Mm.

Intervjuare 1 [00:06:25]: Vad är det som är bra med att bo i Högsbo tycker du?

Talare 1 [00:06:29]: Ja, här finns... vi har tillgång till det dagliga behovet...

Intervjuare 1 [00:06:38]: Mm.

Talare 1 [00:06:39]: Så att... det är närhet till det mesta, vi har bra bibliotek och överhuvudtaget service.

Intervjuare 1 [00:06:49]: Mm.

Talare 1 [00:06:50]: Ja.

Intervjuare 1 [00:06:51]: Mm. Är det något som är dåligt med Högsbo eller? Något som kunnat vara bättre?

Talare 1 [00:06:55]: Ja det är klart att om man får börja klaga så är det ju... skulle jag ju önska att vi hade... att dom hade... kunde ägna sig lite mer åt att sköta naturen här i närheten och att inte det var nerskräpat.

Intervjuare 1 [00:07:14]: Mm.

Talare 1 [00:07:15]: Och sen har vi väldiga bekymmer med klottret.

Intervjuare 1 [00:07:18]: Mm.

Talare 1 [00:07:19]: Det är väldigt tråkigt.

Intervjuare 1 [00:07:20]: Mm.

Talare 1 [00:07:21]: Väldigt tråkigt.

Intervjuare 1 [00:07:22]: Mm. Tycker du att du känner till stadsdelarna i hela Göteborg?

Talare 1 [00:07:33]: Ja, någorlunda.

Intervjuare 1 [00:07:35]: Mm.

Talare 1 [00:07:38]: Nordöstra delarna har jag ju inte varit sådär väldigt mycket i.

Intervjuare 1 [00:07:46]: Mm.

Talare 1 [00:07:47]: Nej, det har jag faktiskt inte, men visst har jag varit där så en känner ju till det.

Intervjuare 1 [00:07:56]: Mm. Tycker du... Om man talar om att det är segregerat och så i staden, har du några tankar kring det?

Talare 1 [00:08:08]: Ja det är ju det... man läser så mycket om det...

Intervjuare 1 [00:08:10]: Mm.

Talare 1 [00:08:11]: Mm. Så det är det ju.

Intervjuare 1 [00:08:13]: Mm.

Talare 1 [00:08:15]: Det förstår jag.

Intervjuare 1 [00:08:17]: Mm. Men idag när du rör dig i staden, det är mest här ikring som du förflyttar dig eller finns det andra platser du?

Talare 1 [00:08:29]: Ja, det är väl mest här omkring. Jag får ju ta färdtjänst när jag ska ut någonstans.

Intervjuare 1 [00:08:36]: Mm.

Talare 1 [00:08:37]: Mm.

Intervjuare 1 [00:08:37]: Mm.

Talare 1 [00:08:40]: Och det fungerar ju oftast väldigt bra.

Intervjuare 1 [00:08:42]: Mm.

Talare 1 [00:08:42]: Mm.

Intervjuare 1 [00:08:43]: Mm. Var hade du bott tidigare? Du sa du var född i Oscar Fredrik och nu hade du bott här sen...

Talare 1 [00:08:51]: Förlåt?

Intervjuare 1 [00:08:52]: Var bodde... var är det du har bott tidigare under ditt liv i Göteborg just, är det någon stadsdel där du har bott i längst så att säga eller?

Talare 1 [00:09:00]: Ja när jag var nästan nyfödd så bodde vi på något som hette Stadsgränsen...

Intervjuare 1 [00:09:09]: Mhm.

Talare 1 [00:09:09]: Det hör väl till... det är numera Kungssten på Grimmeredsvägen.

Intervjuare 1 [00:09:15]: Mm.

Talare 1 [00:09:17]: Och, där fick ju inte utlänningar bo och pappa var ju tysk.

Intervjuare 1 [00:09:25]: Mm.

Talare 1 [00:09:26]: Så han hade inte hunnit bli svensk medborgare då...

Intervjuare 1 [00:09:29]: Mm.

Talare 1 [00:09:30]: Utan... då fick han anmäla sig hos polisen...

Intervjuare 1 [00:09:33]: Mm.

Talare 1 [00:09:35]: Var tremånadsdag eller något sådant där, polisen fanns på Nya Varvet.

Intervjuare 1 [00:09:39]: Mm.

Talare 1 [00:09:40]: Men där bodde vi i tre år.

Intervjuare 1 [00:09:42]: Mm.

Talare 1 [00:09:42]: Och sen flyttade vi till... in till staden som dom sa, till Lilla Vegagatan.

Intervjuare 1 [00:09:48]: Mm.

Talare 1 [00:09:49]: Och där bodde vi tills jag skulle börja skolan, och där föddes min syster också. Sen så tycker jag det känns som att min uppväxt var på Nordhemsgatan.

Intervjuare 1 [00:10:03]: Mhm.

Talare 1 [00:10:05]: Jag började i Nordhemsskolan.

Intervjuare 1 [00:10:06]: Mm.

Talare 1 [00:10:07]: Mm.

Intervjuare 1 [00:10:09]: Mm.

Talare 1 [00:10:11]: Och, sen flyttade vi till Masthugget.

Intervjuare 1 [00:10:16]: Mm.

Talare 1 [00:10:17]: Bodde ganska många år på Repslagaregatan, och därifrån flyttade mina föräldrar till Kallebäck till Omvägen på grund av min pappas arbete. Dom hade ju då flyttat ut en fabrik i närheten där.

Intervjuare 1 [00:10:39]: Mm.

Talare 1 [00:10:42]: Så där bodde dom ända till han avled.

Intervjuare 1 [00:10:45]: Mm.

Talare 1 [00:10:46]: Mm.

Intervjuare 1 [00:10:47]: Mm.

Talare 1 [00:10:49]: Han dog ju 1966 vid... 67 års ålder.

Intervjuare 1 [00:11:01]: Mm.

Talare 1 [00:11:02]: Mm.

Intervjuare 1 [00:11:02]: Mm.

Intervjuare 1 [00:11:06]: Men du studerade i Göteborg?

Talare 1 [00:11:08]: Jag har gått på dåvarande socialinstitutet i Göteborg ja.

Intervjuare 1 [00:11:14]: Mm.

Talare 1 [00:11:15]: Examinerad 1950.

Intervjuare 1 [00:11:18]: Mm. Och arbetade här... arbetade här i staden också då antar jag att du?

Talare 1 [00:11:25]: Ja... jag arbetade på nåt som hette Skyddsvärnet.

Intervjuare 1 [00:11:34]: Mm.

Talare 1 [00:11:35]: Det finns någon avdelning kvar fortfarande men jag vet inte vad det heter nu.

Intervjuare 1 [00:11:40]: Mm.

Talare 1 [00:11:41]: Sedan så fick jag mitt första riktiga, fasta jobb eller vad ska jag säga. Det var som personalkonsulent i Borås.

Intervjuare 1 [00:11:51]: Mm.

Talare 1 [00:11:52]: Jag arbetade på en konfektionsfabrik som personalkonsulent ja, och där var jag i tre år.

Intervjuare 1 [00:12:01]: Mm. Hade... var du gift eller hade du en?

Talare 1 [00:12:08]: Inte då utan sedan, jag bodde i Kristianstad också i ett halvår. 1955 gifte jag mig och flyttade till Lund.

Intervjuare 1 [00:12:25]: Mhm.

Talare 1 [00:12:25]: För min man bodde där då.

Intervjuare 1 [00:12:27]: Ja ja.

Talare 1 [00:12:28]: Mm.

Intervjuare 1 [00:12:28]: Mm. Mm. Och sen kom ni tillbaka till Göteborg senare då? Eller efter en period? Eller?

Talare 1 [00:12:37]: Ja det var lite omvägar. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:12:39]: Jaja. Mm.

Talare 1 [00:12:41]: Och sedan... men sedan har vi... vi separerade ganska tidigt.

Intervjuare 1 [00:12:48]: Okej.

Talare 1 [00:12:49]: Ja, så jag har varit ensam med flickorna ja. Vi var väl kanske också... fast det där ordet särbo fanns inte.

Intervjuare 1 [00:13:01]: Nej.

Talare 1 [00:13:01]: Men vi hade ju alltid kontakt.

Intervjuare 1 [00:13:03]: Jaja.

Talare 1 [00:13:04]: Han bodde sedan i Stockholm i alla år.

Intervjuare 1 [00:13:07]: Jaja, så det är du som är göteborgaren?

Talare 1 [00:13:09]: Ja.

Intervjuare 1 [00:13:10]: Ja, jag förstår.

Talare 1 [00:13:11]: Och mina... ja mina barn är ju födda i Lund.

Intervjuare 1 [00:13:14]: Jaja mm, just det.

Talare 1 [00:13:18]: Jag har en dotter här i Göteborg och så en dotter i Borås.

Intervjuare 1 [00:13:23]: Mm.

Talare 1 [00:13:24]: Mm.

Intervjuare 1 [00:13:25]: Finns det nån särskild plats i staden som är viktig för dig? Som du tycker extra mycket... är betydelsefull?

Talare 1 [00:13:39]: Nja, det är... nej inte någon sån där speciell utan det är många.

Intervjuare 1 [00:13:44]: Mm. Vill du säga nån som du tycker om?

Talare 1 [00:13:49]: Ja det är Slottsskogen.

Intervjuare 1 [00:13:51]: Mm.

Talare 1 [00:13:51]: Botaniska trädgården.

Intervjuare 1 [00:13:53]: Mm.

Talare 1 [00:13:58]: Trädgårdsföreningen... och sen har det alltid varit underbart när man kommer till Saltholmen och tar båten ut.

Intervjuare 1 [00:14:15]: Hur kommer det sig att ni hade... att ni var på Brännö?

Talare 1 [00:14:20]: Jag fick chansen att köpa en stuga där.

Intervjuare 1 [00:14:25]: Vad härligt.

Talare 1 [00:14:26]: Ja.

Intervjuare 1 [00:14:27]: Ja.

Talare 1 [00:14:28]: Min äldsta flicka har... fast dom har rivit mitt hus men dom har byggt ett nytt.

Intervjuare 1 [00:14:36]: Mm.

Talare 1 [00:14:37]: Men dom bor där nu.

Intervjuare 1 [00:14:39]: Jaja, det finns kvar ändå.

Talare 1 [00:14:41]: Ja.

Intervjuare 1 [00:14:42]: Mm vad fint.

Talare 1 [00:14:43]: På min... min... min tomt.

Intervjuare 1 [00:14:45]: Ja ja vad härligt, roligt. Jag ska fråga också bara om det här begreppet göteborgsanda, vad säger det dig?

Talare 1 [00:15:06]: Det tycker jag känns mest som nåt som dom utanför Göteborg har hittat på.

Intervjuare 1 [00:15:17]: Mm.

Talare 1 [00:15:18]: Jag vet inte...

Intervjuare 1 [00:15:20]: Vad tror du dom menar? Vad tror du dom tänker på då?

Talare 1 [00:15:30]: Ja... det beror ju på vem det är alltså...

Intervjuare 1 [00:15:37]: Mm.

Talare 1 [00:15:40]: Så att... ja... göteborgsanda. Ja det får jag nog fundera på.

Intervjuare 1 [00:15:51]: Mm, det får du göra.

Talare 1 [00:15:53]: Ja jag får göra det.

Intervjuare 1 [00:15:55]: Men är det någonting som du inte tycker är bra med Göteborg?

Talare 1 [00:16:06]: Det är ju, förändringen då, som jag har nämnt det här negativa förut. Att det har blivit som det har blivit. Det är ju väldigt bekymmersamt.

Intervjuare 1 [00:16:18]: Mm.

Talare 1 [00:16:20]: Men annars i Göteborg... jag menar vi har ju spårvagnarna och det har varit så roligt att åka spårvagn.

Intervjuare 1 [00:16:31]: Mm.

Talare 1 [00:16:32]: Det har jag trivts väldigt bra med.

Intervjuare 1 [00:16:34]: Mm.

Talare 1 [00:16:39]: Så jag vet inte... vad jag inte skulle...

Talare 1 [00:16:55]: Ja det är klart det kan väl ha varit lite grann sådär om nån person sticker

ut att man... att man märks på något speciellt sätt, att det... kan ha varit lite jobbigt.

Intervjuare 1 [00:17:14]: Mm.

Talare 1 [00:17:15]: Men jag vet inte jag... sånt har ju ändrat sig.

Intervjuare 1 [00:17:21]: Mm.

Talare 1 [00:17:23]: Ska jag nämna detta att... jag är ju en och 80 lång.

Intervjuare 1 [00:17:27]: Ja.

Talare 1 [00:17:28]: Och det... det var inte så roligt när jag växte upp.

Intervjuare 1 [00:17:32]: Nä.

Talare 1 [00:17:33]: Då kunde man vara ganska elak.

Intervjuare 1 [00:17:35]: Mm.

Talare 1 [00:17:36]: Och det... det kunde vara jobbigt här.

Intervjuare 1 [00:17:38]: Ja.

Talare 1 [00:17:38]: I Göteborg faktiskt.

Intervjuare 1 [00:17:40]: Ja.

Talare 1 [00:17:40]: Ja. Och det... där är ju en positiv ändring för mina två flickor, de är ju lika långa och dom har ju aldrig upplevt något sånt. Så de är ju skönt.

Intervjuare 1 [00:17:49]: Mm.

Talare 1 [00:17:50]: Så det är ju skönt.

Intervjuare 1 [00:17:51]: Mm. Var det kamrater som du tyckte... eller var det även andra vuxna... var det vuxna som var?

Talare 1 [00:17:58]: Både barn och vuxna...

Intervjuare 1 [00:18:00]: Jaja.

Talare 1 [00:18:01]: Men inte... det är ju... det var liksom... främmande människor alltså man kunde på gatan och dom ropade efter en.

Intervjuare 1 [00:18:11]: Mhm.

Talare 1 [00:18:11]: Mm.

Intervjuare 1 [00:18:12]: Mm.

Intervjuare 1 [00:18:14]: Mm. Tänker du att det var... att det var just för att det var i Göteborg att man hade nån...

Talare 1 [00:18:18]: [drar efter andan] Ja... Jag kan befara det. Jag kan ju inte riktigt... säga säkert men...

Intervjuare 1 [00:18:28]: Mm.

Talare 1 [00:18:29]: Jag kan tänka mig lite åt det hållet.

Intervjuare 1 [00:18:31]: Mm.

Talare 1 [00:18:31]: Mm.

Intervjuare 1 [00:18:32]: Att man skämtade lite eller liksom var det...

Talare 1 [00:18:35]: Det skulle väl vara det ja.

Intervjuare 1 [00:18:36]: Jaja.

Talare 1 [00:18:37]: Men... det var inte så roligt.

Intervjuare 1 [00:18:39]: Nä det förstår jag, det förstår jag.

Talare 1 [00:18:39]: [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:18:41]: Jag förstår.

Talare 1 [00:18:43]: Men det har jag kommit över. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:18:45]: Ja. [småskrattar]

Talare 1 [00:18:47]: Nu är det bara till att sträcka på sig.

Intervjuare 1 [00:18:49]: Just det, just det. Kan du... vill du berätta om hur en dag kan se ut för dig? En... en vanlig dag. Idag.

Talare 1 [00:18:58]: Idag?

Intervjuare 1 [00:18:58]: Ja.

Talare 1 [00:19:02]: Ja, det är ju mycket medicinering.

Intervjuare 1 [00:19:05]: Mm.

Talare 1 [00:19:08]: Min hälsa är ju inte sådär väldigt bra.

Intervjuare 1 [00:19:10]: Mm.

Talare 1 [00:19:11]: Nä, så att det påverkar mig väldigt mycket. Den... medicineringen börjar tidigt och... men sen har jag då ordnat så att det kommer en god vän till mig och vi går en liten promenad vid 11-tiden.

Intervjuare 1 [00:19:36]: Mm.

Talare 1 [00:19:36]: På dagarna. Och... dessförinnan så har jag nu ungefär sen ett år tillbaka, hemtjänst som kommer och bäddar och diskar åt mej på förmiddan.

Intervjuare 1 [00:19:52]: Mm.

Talare 1 [00:19:55]: [harklar sig] Och så får jag hemlagad mat ifrån en firma som heter Sodexo och... och jag tycker dom har god mat. Ja... alltså jag har det inte riktigt alla dagar utan jag varierar med lite annat också.

Intervjuare 1 [00:20:18]: Mm.

Talare 1 [00:20:19]: Mm. Men så efter det... lunchtiden mitt på dan då har jag ju ja... och sedan är det mycket vila.

Intervjuare 1 [00:20:32]: Mm.

Talare 1 [00:20:32]: Ja. Lite för mycket.

Intervjuare 1 [00:20:35]: [småskrattar]

Talare 1 [00:20:36]: [småskrattar] Usch ja.

Intervjuare 1 [00:20:40]: För att det känns... blir det långtråkigt eller är det att du känner att du skulle inte önska att du behövde vila?

Talare 1 [00:20:47]: Jag har inte långtråkigt.

Intervjuare 1 [00:20:53]: Nä?

Talare 1 [00:20:54]: Nä, Nej, nä...

Intervjuare 1 [00:20:54]: Vad skönt. Mm.

Talare 1 [00:20:56]: Jag har så pass mycket kontakter fortfarande också som väl är.

Intervjuare 1 [00:21:00]: Mm.

Talare 1 [00:21:01]: Mm. Så att ja har ju telefon och...

Intervjuare 1 [00:21:04]: Mm.

Talare 1 [00:21:06]: Telefonsamtal menar jag nu då.

Intervjuare 1 [00:21:07]: Ja.

Talare 1 [00:21:10]: Men... nä så att... trots allt så går tiden väldigt fort.

Intervjuare 1 [00:21:16]: Mm.

Talare 1 [00:21:16]: Mm.

Intervjuare 1 [00:21:19]: Är det nåt särskilt du tycker om att hålla på med?

Talare 1 [00:21:25]: Ja jag läser ju gärna.

Intervjuare 1 [00:21:28]: Mm.

Talare 1 [00:21:31]: Tyvärr så har jag... hörseln har också blivit lite dålig så ja har till och med lite svårt med talböckerna... vissa talböcker har lite sämre ljud.

Intervjuare 1 [00:21:42]: Mm.

Talare 1 [00:21:43]: Och det... då bli det väldigt jobbigt, men det är väl mest det jag gör numera då.

Intervjuare 1 [00:21:50]: Mm.

Talare 1 [00:21:51]: Sen är jag väldigt intresserad av växter och så men det går inte längre känner ja. Det blir mindre och mindre av det.

Intervjuare 1 [00:21:59]: Mm. Växter här hemma eller?

Talare 1 [00:22:01]: Ja.

Intervjuare 1 [00:22:02]: Ja.

Talare 1 [00:22:02]: Ja.

Intervjuare 1 [00:22:03]: Mm.

Talare 1 [00:22:04]: Krukväxter och...

Intervjuare 1 [00:22:05]: Mm.

Talare 1 [00:22:06]: På balkongen skulle vi ha... har jag haft prunkande växter förut men nu är, jag har lite grann men det är inte... det är inte så mycket tyvärr.

Intervjuare 1 [00:22:22]: Nä. Jag förstod när du berättade om dina favoritplatser att det är naturen och parkerna och så?

Talare 1 [00:22:28]: [småskrattar] Ja det kan man säga.

Intervjuare 1 [00:22:30]: Mm.

Intervjuare 1 [00:22:34]: Mm. Men vill du berätta om din pappa? Det var så att han kom från Tyskland sa du?

Talare 1 [00:22:41]: Ja. Min far kom [harklar sig] 1923 i Maj från Frankfurt am Main i Tyskland

Intervjuare 1 [00:22:53]: Mm.

Talare 1 [00:22:53]: Där han alltså var född och hade sin familj där, och då hade han fått anställning på Wezäta Melin som litografisk tecknare.

Intervjuare 1 [00:23:08]: Mm.

Talare 1 [00:23:11]: Och... han... vad ska jag säga... det var ju då för utställningsåret ja.

Intervjuare 1 [00:23:27]: Mm. Han... blev han... blev han hämtad för just detta att arbeta eller kom han?

Talare 1 [00:23:33]: [harklar sig] Ja han... han hade sö... nä, han hade sökt för det var skriftväxling med Wezäta Melin.

Intervjuare 1 [00:23:43]: Mm.

Talare 1 [00:23:43]: Mm. Så han hade jobbet där då... så han kom en dag och... det var tidig morgon och någon, vad jag fattar så var det nån representant ifrån arbetsgivaren som mötte honom.

Intervjuare 1 [00:24:06]: Mm.

Talare 1 [00:24:07]: Och... då säger han "Nu ska vi gå och äta frukost, så sätt dina kappsäckar här på centralen medan vi går och äter". Pappa var helt förskräckt.

Intervjuare 1 [00:24:26]: Mm.

Talare 1 [00:24:27]: "Jag kan väl inte lämna mina kappsäckar här?" Han kom ju från helt

andra förhållanden och den här representanten säger då "Nu är du i Sverige så här gör vi".

Intervjuare 1 [00:24:43]: Mm.

Talare 1 [00:24:45]: Så ja... och kappsäckarna fanns kvar.

Intervjuare 1 [00:24:48]: Ja just det.

Talare 1 [00:24:50]: Ja, det tycker jag säger väldigt mycket om förändringar.

Intervjuare 1 [00:24:55]: Mm.

Talare 1 [00:24:57]: Jodå så.

Intervjuare 1 [00:25:00]: Det var på centralen här i Göteborg då?

Talare 1 [00:25:02]: Ja.

Intervjuare 1 [00:25:02]: Mm.

Talare 1 [00:25:03]: Ja.

Intervjuare 1 [00:25:03]: Mm.

Talare 1 [00:25:06]: Och sedan som sagt var så började han då som tecknare han var ju... hade gått på kunstgewerbeschule i Frankfurt am Main.

Intervjuare 1 [00:25:18]: Mm.

Talare 1 [00:25:19]: Ett par år. Då innan han kom ut i kriget, pappa var med i första världskriget sista året.

Intervjuare 1 [00:25:27]: Mm.

Talare 1 [00:25:31]: Och... [söker efter ord] ja så... det gällde då dom här olika affischerna som skulle vara till utställningen som... särskilt då på Liseberg.

Intervjuare 1 [00:25:51]: Mm.

Talare 1 [00:25:52]: [harklar sig] Jag har sett en del affischer därifrån och undrade just om... eller jag kan tänka mej att en hel del av dom hade pappa tecknat.

Intervjuare 1 [00:26:08]: Mm.

Talare 1 [00:26:08]: Men som var en liten grupp på några tyskar.

Intervjuare 1 [00:26:13]: Mhm.

Talare 1 [00:26:13]: Som öh arbetade på Wezäta Melin.

Intervjuare 1 [00:26:16]: Mm.

Talare 1 [00:26:17]: Mm.

Talare 1 [00:26:21]: Och sen arbetade han som litografisk tecknare fram till 1939 och gick över till tryckeri.

Intervjuare 1 [00:26:31]: Mhm

Talare 1 [00:26:32]: Och då va han tryckeriföreståndare sedan hela sitt liv.

Intervjuare 1 [00:26:37]: Mm.

Talare 1 [00:26:37]: Mm.

Intervjuare 1 [00:26:38]: Varför blev han kvar i Sverige?

Talare 1 [00:26:41]: [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:26:41]: Var det hans plan från början eller?

Talare 1 [00:26:44]: Nä [harklar sig] jag tror att han ville... han ville lämna Tyskland men det... och hans föräldrar dom räknade ju med att han skulle komma tillbaka, men när dom trodde att han skulle komma tillbaka så kom besked om förlovningsansökan. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:27:05]: Jaja.

Talare 1 [00:27:07]: Så då hade han ju träffat min mor.

Intervjuare 1 [00:27:09]: Mm.

Talare 1 [00:27:10]: Mm.

Intervjuare 1 [00:27:11]: Var möttes dom vet du det?

Talare 1 [00:27:14]: När? Ja det var nog samma år.

Intervjuare 1 [00:27:17]: Mm.

Talare 1 [00:27:17]: Ah.

Intervjuare 1 [00:27:18]: Och var?

Talare 1 [00:27:19]: Nja här i Göteborg. [småskrattar] [harklar sig] Pappa hyrde rum i samma

hus där dom bodde på Majorsgatan.

Intervjuare 1 [00:27:30]: Mm.

Talare 1 [00:27:31]: Och där fanns en kvinna som hyrde ut rum då och hon var skjortstrykerska, så hon hade telefon.

Intervjuare 1 [00:27:43]: Mm.

Talare 1 [00:27:44]: Och... min mormor anlidade henne, och hon hade ju själv fem söner och en man som skulle ha skjortor strukna. Så det var en hel del telefonsamtal däremellan.

Intervjuare 1 [00:28:03]: Mm.

Talare 1 [00:28:04]: Så att... och då... [harklar sig] när det var nåt samtal till min mor så blev min far skickad som bud. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:28:12]: Mm.

Talare 1 [00:28:15]: Och det står angivet här i den här studentuppsatsen som mitt brorsbarn har skrivit.

Intervjuare 1 [00:28:21]: Mm.

Talare 1 [00:28:22]: Ah. Att...

Intervjuare 1 [00:28:23]: Som handlar om...

Talare 1 [00:28:23]: Ja, att han... att han hade en gång avlyssnat hennes samtal.

Intervjuare 1 [00:28:29]: Mhm.

Talare 1 [00:28:30]: Och visste att hon skulle gå på bio med en kamrat, han visste tid och sånt här och dom gjorde det, och sen när bion var slut så [söker efter ord] så sa kamraten såhär "Du kan vända dej om och se vem som är efter oss" [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:28:50]: Mhm.

Talare 1 [00:28:51]: Och då va det min far.

Intervjuare 1 [00:28:52]: Mm.

Talare 1 [00:28:52]: Mm.

Talare 1 [00:28:55]: Sen höll dom ihop i alla år.

Intervjuare 1 [00:28:57]: Mm, vilken tur. Att dom...

Talare 1 [00:29:00]: Mm?

Intervjuare 1 [00:29:00]: Vilken tur.

Talare 1 [00:29:01]: Ja. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:29:04]: Mm.

Talare 1 [00:29:05]: Ja ja det kan jag väl säga det var ju... jag har ju haft en fantastisk uppväxt.

Intervjuare 1 [00:29:11]: Mm.

Talare 1 [00:29:12]: Mm. Eller vi... vi var ju tre barn.

Intervjuare 1 [00:29:14]: Ja. Var din mamma hemma eller?

Talare 1 [00:29:17]: Jaa.

Intervjuare 1 [00:29:18]: Mm.

Talare 1 [00:29:19]: Fast det var väl inte så bra för henne. [harklar sig] Hon hade ju en helt annan kapacitet.

Intervjuare 1 [00:29:27]: Mm.

Talare 1 [00:29:27]: Så hon var väl inte riktigt nöjd.

Intervjuare 1 [00:29:29]: Mm.

Talare 1 [00:29:30]: [harklar sig] Min far var så mycket engagerad i... hade väldigt många olika uppdrag och även politiskt, så att det... det var nog lite tråkigt för henne att, hon tyckte han var för lite hemma.

Intervjuare 1 [00:29:52]: Mm.

Talare 1 [00:29:53]: Mm.

Intervjuare 1 [00:29:55]: Men hade hon andra hon kunde umgås med, fanns det fruar i huset och?

Talare 1 [00:29:59]: Ja, jada. Släkterna umgicks mycket mer förr.

Intervjuare 1 [00:30:04]: Mm.

Talare 1 [00:30:05]: Ja. Och sedan hade hon ju sina föräldrar, de var väldigt täta kontakter

där, vi bodde nära varann, morföräldrarna.

Intervjuare 1 [00:30:14]: Mm.

Talare 1 [00:30:15]: Mm.

Intervjuare 1 [00:30:15]: Det var där kring Masthugget då eller i?

Talare 1 [00:30:17]: Nä nu är vi på Nordhemsgatan. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:30:19]: Ah just det, just det.

Talare 1 [00:30:21]: Fortfarande, ja.

Intervjuare 1 [00:30:21]: Jadå. Mm.

Talare 1 [00:30:24]: Så att dom träffades alltså... i den kvarteren dit vi flyttade sedan.

Intervjuare 1 [00:30:32]: Mm.

Intervjuare 1 [00:30:36]: Vad var det för uppdrag som din pappa hade?

Talare 1 [00:30:39]: Ja. Min far var ju socialdemokrat hela sitt liv och... han var ju uppväxt så.

Intervjuare 1 [00:30:50]: Mm.

Talare 1 [00:30:51]: Hans far var med och bildade, socialdemokratiska partiet i Frankfurt am Main.

Intervjuare 1 [00:31:02]: Mm.

Talare 1 [00:31:02]: Han var en av dom som bildade det.

Intervjuare 1 [00:31:04]: Mm.

Talare 1 [00:31:04]: Mm.

Talare 1 [00:31:07]: Så där var en del men sen var det mycket annat inom Wezäta Melin, dom hade olika föreningar som gynnade personalen.

Intervjuare 1 [00:31:18]: Mm.

Talare 1 [00:31:19]: De kallade det för, en stor... kallade det för intresseförening där dom kunde arrangera olika saker så det blev fördelar för dom anställda.

Intervjuare 1 [00:31:28]: Mm.

Talare 1 [00:31:30]: Där var han mycket engagerad och sen ja... schack och skytte...
[småskrattar]

Intervjuare 1 [00:31:38]: Mm.

Talare 1 [00:31:39]: Var han intresserad av... och...

Intervjuare 1 [00:31:44]: Var ni med?

Talare 1 [00:31:45]: Och ja han hade också uppdrag som kassör i faktorsföreningen. Hade han ju i väldigt, väldigt många år.

Intervjuare 1 [00:31:55]: Mm. Men du hade ändå en nära relation till din pappa eller hur upplevde?

Talare 1 [00:32:00]: Ja. Ja.

Intervjuare 1 [00:32:01]: Mm.

Talare 1 [00:32:02]: Ja.

Talare 1 [00:32:05]: Det måste jag säga.

Intervjuare 1 [00:32:08]: Han hade tid för er också?

Talare 1 [00:32:11]: Ja det tycker jag ja.

Intervjuare 1 [00:32:14]: Mm.

Talare 1 [00:32:15]: Mm.

Intervjuare 1 [00:32:16]: Fick ni vara med på dom här arrangemangen eller... om det var för personalen...

Talare 1 [00:32:22]: [småskrattar] Ja. [harklar sig] alltså Wezäta Melin, dom ordnade ju till exempel en julfest varje år för familjen.

Intervjuare 1 [00:32:31]: Mm.

Talare 1 [00:32:32]: Som vi... då var hela familjen med där.

Intervjuare 1 [00:32:35]: Mm.

Talare 1 [00:32:35]: Mm.

Talare 1 [00:32:37]: Det var min syster och jag då... min bror, han är 14 år yngre än jag han är inte född förrän 1940.

Intervjuare 1 [00:32:44]: Mm.

Talare 1 [00:32:45]: Nä. Så att... [harklar sig]

Intervjuare 1 [00:32:50]: Mm. Men upplevde din pappa... det här du berättade att han fick inte bo vid gränsen för han var inte svensk...

Talare 1 [00:33:00]: Ja alltså att... då innan han blev svensk medborgare ja.

Intervjuare 1 [00:33:04]: Mm.

Talare 1 [00:33:06]: Man kunde inte bli svensk medborgare förrän efter sju år.

Intervjuare 1 [00:33:11]: Mhm.

Talare 1 [00:33:12]: Mm. Så... det var ju... 1930 blev min pappa svensk medborgare.

Intervjuare 1 [00:33:20]: Mm.

Talare 1 [00:33:21]: Och fick ett stort diplom från Stockholm med kung Gustaf V:s namnteckning.

Intervjuare 1 [00:33:29]: Mm.

Talare 1 [00:33:30]: Mm. Fick dom. Och... ja och jag blev svensk samtidigt.

Intervjuare 1 [00:33:45]: Jaja.

Talare 1 [00:33:46]: För innan så hade...följde jag pappas...

Intervjuare 1 [00:33:48]: Aha.

Talare 1 [00:33:49]: Mm.

Intervjuare 1 [00:33:50]: Mm. Vad pratade han för språk med er?

Talare 1 [00:33:53]: Ja [småskrattar] han var väldigt svensk... vi har alltid pratat svenska hemma så vi var aldrig tvåspråkiga.

Intervjuare 1 [00:33:59]: Nej.

Talare 1 [00:34:00]: Nä. Tyskan var ju inte så populär på 30-talet.

Intervjuare 1 [00:34:04]: Mm.

Talare 1 [00:34:04]: Nä och... men han hade ju väldigt lätt för att lära... jag tror han... på sex

veckor så kunde han tala svenska.

Intervjuare 1 [00:34:17]: Oj.

Talare 1 [00:34:18]: Ja han... och det var mest genom att läsa svenska tidningar.

Intervjuare 1 [00:34:23]: Mm.

Talare 1 [00:34:23]: Mm.

Intervjuare 1 [00:34:24]: Mm.

Talare 1 [00:34:25]: Så att min far talade med obetydlig brytning.

Intervjuare 1 [00:34:29]: Mm. Mm. Men var ni nånsin och hälsade på i Tyskland?

Talare 1 [00:34:34]: Ja, på 30-talet åkte vi och hälsade på och släktingarna kom också och hälsade på här. Så vi gjorde väldigt fina resor med våra föräldrar.

Intervjuare 1 [00:34:47]: Mhm.

Talare 1 [00:34:48]: Det var väldigt roligt att få åka då.

Intervjuare 1 [00:34:51]: Ja det förstår jag.

Talare 1 [00:34:52]: Det var ju tåg som gällde.

Intervjuare 1 [00:34:56]: Mm.

Talare 1 [00:34:57]: Så de var väldigt stora upplevelser.

Intervjuare 1 [00:35:00]: Mm.

Talare 1 [00:35:01]: Sen var det... sista gången var ju 1939 och [harklar sig] pappa hade ju inte så lång semester så att han fick åka hem, men vi skulle ha lite längre då stanna kvar där, men då var det ju, väldig oro i världen.

Intervjuare 1 [00:35:20]: Mm.

Talare 1 [00:35:21]: Så att vi hade nästan inte hunnit hem förrän han... för dom hade avtalat att han skulle skicka ett telegram.

Intervjuare 1 [00:35:31]: Mm.

Talare 1 [00:35:32]: Ett gratulationstelegram eller nåt, och då så sa han att "Nu hade jag skickat det". Precis när vi hade kommit hem.

Intervjuare 1 [00:35:43]: Mm.

Talare 1 [00:35:44]: Sen bröt det ju ut.

Intervjuare 1 [00:35:46]: Mm.

Intervjuare 1 [00:35:49]: Men tror du din pappa upplevde sig som göteborgare?

Talare 1 [00:35:57]: Som göteborgare... [söker efter ord] kan jag få ändra det till svensk?

Intervjuare 1 [00:36:05]: Ja självklart.

Talare 1 [00:36:07]: [småskrattar] För jag tror att han tyckte det.

Intervjuare 1 [00:36:09]: Mm.

Talare 1 [00:36:10]: Men det där med göteborgare det... jag tror inte vi funderade så mycket på det.

Intervjuare 1 [00:36:16]: Nä.

Talare 1 [00:36:17]: Nä.

Intervjuare 1 [00:36:18]: Det var inte...

Talare 1 [00:36:19]: Nä.

Intervjuare 1 [00:36:19]: ...staden som var...

Talare 1 [00:36:20]: Nä.

Talare 1 [00:36:22]: Jo ja visste jag glömde en sak när vi pratade om att han skulle bli svensk medborgare.

Intervjuare 1 [00:36:27]: Mm.

Talare 1 [00:36:29]: Det berodde ju också då på att han var angelägen om det, som ut... som icke svensk medborgare så va han dubbelbeskattad.

Intervjuare 1 [00:36:38]: Aha.

Talare 1 [00:36:39]: Så det betydde ju oerhört mycket att få bli svensk medborgare.

Intervjuare 1 [00:36:42]: Mm.

Talare 1 [00:36:44]: Det skulle jag vilja ha fram.

Intervjuare 1 [00:36:45]: Ja det förstår jag.

Talare 1 [00:36:46]: Ja.

Intervjuare 1 [00:36:50]: Mm. Men umgicks dina föräldrar med andra personer från... som var inflyttade från Tyskland?

Talare 1 [00:36:57]: Ja ja ja, det fanns nåt som hette tyska föreningen men jag vet inte så mycket om den för då var jag så liten, men jag har hört talades om det.

Intervjuare 1 [00:37:10]: Mm.

Talare 1 [00:37:10]: Och särskilt när dom var unga så umgicks dom mycket i tyska föreningen.

Intervjuare 1 [00:37:15]: Mm.

Talare 1 [00:37:16]: Men jag vet inte var den var någonstans men jag skulle gissa någonstans i Järntorgstrakten.

Intervjuare 1 [00:37:24]: Mm.

Talare 1 [00:37:28]: Så det var... jo han hade en hel del kontakter som vi var och besökte minns jag. En sockerbagare som hade kolonistuga här i Högsbo.

Intervjuare 1 [00:37:44]: Mhm.

Talare 1 [00:37:45]: Han var tysk. Och sedan i Saluhallen så hade han... ville han gärna handla på tyska hem... hem-chark... "hem-charkuteriet" som han sa.

Intervjuare 1 [00:38:02]: Men du upplevde inget problem med att du hade en tysk förälder?

Talare 1 [00:38:08]: Jo jag har gjort det en gång.

Intervjuare 1 [00:38:10]: Mm.

Talare 1 [00:38:15]: Och det var 1936, det var val det året.

Intervjuare 1 [00:38:20]: Mm.

Talare 1 [00:38:22]: Och jag gick i Nordhemsskolan, jag var alltså 10 år då. Då säger läraren "Har era föräldrar varit och röstat?" och så där "Vet ni vad dom har röstat på?". Och så... vi stod framme vid kate... katedern och då så plötsligt pekar hon på mig och säger "Ja dina föräldrar har väl röstat på nationalsocialisterna för din pappa är ju tysk". Det var inget svar eller någonting sånt där och jag tänkte vad, "nationalsocialist?". Jag hade inte hört det, vi sa ju alltid nazister bara.

Intervjuare 1 [00:39:09]: Mm.

Talare 1 [00:39:11]: Så [harklar sig] redan på frukost... jag bodde så nära, så vi gick ju hem på frukostrasten, och då fråga jag mamma vad detta var för nåt och hon frågade med en gång "Varför frågar du det?". Och då berättade jag det. Ja sen... sen var det inte lätt och... det är alltså nästan dagen efter eller så, alltså min pappa hade kontaktat överläraren och det var ju Ernst Jungen.

Intervjuare 1 [00:39:54]: Mhm.

Talare 1 [00:39:55]: Dom va ju socialdemokrater båda två.

Intervjuare 1 [00:39:57]: Mm.

Talare 1 [00:39:59]: Och berättade detta och det blev en förfärlig historia, men jag skulle... jag skulle hållas utanför, dom skulle inte... hon skulle inte få veta att det var jag.

Intervjuare 1 [00:40:11]: Mm.

Talare 1 [00:40:11]: Men det kunde ju hon gissa ut genom olika saker, så att hon höll en morgonbön varje dag med att det fanns en förrädare i klassen.

Intervjuare 1 [00:40:23]: Oj.

Talare 1 [00:40:25]: Ja det var... alltså det var frukt... och jag kände såhär "Nä det är ingen idé att säga nåt, det blir bara värre". Så att jag mådde inte bra.

Intervjuare 1 [00:40:35]: Mm.

Talare 1 [00:40:36]: Och det märkte mina föräldrar. Och dom löste det på det sättet att jag fick söka till flickskola.

Intervjuare 1 [00:40:47]: Mm.

Talare 1 [00:40:49]: Och jag kom in! Trots mitt o... mitt dåliga betyg. [småskrattar]. Hon försökte väl allt.

Intervjuare 1 [00:41:00]: Mm.

Talare 1 [00:41:03]: Jag fick en bra skoltid där på Majornas. Men som sagt var den historien... det var inte lätt.

Intervjuare 1 [00:41:15]: Nä.

Talare 1 [00:41:16]: Nä.

Intervjuare 1 [00:41:16]: Det förstår jag.

Talare 1 [00:41:18]: Nä, men jag har inte nån mer svår... motsvarighet utan det är den historien som är jobbig och det tycker hela familjen.

Intervjuare 1 [00:41:28]: Ja.

Talare 1 [00:41:29]: Mm.

Intervjuare 1 [00:41:29]: Det förstår jag, men vad bra ändå då.

Talare 1 [00:41:33]: Ja.

Intervjuare 1 [00:41:35]: Och din pappa var inte utsatt?

Talare 1 [00:41:39]: Det var aldrig nåt som vi visste i alla fall.

Intervjuare 1 [00:41:42]: Nä.

Talare 1 [00:41:42]: Nä. [harklar sig] Och sen i 1944 så blev han ju till och med inkallad.

Intervjuare 1 [00:41:49]: Mm.

Talare 1 [00:41:50]: I beredskapstjänst. Det var sån här luftbevakning i Bohuslän.

Intervjuare 1 [00:41:55]: Mm.

Talare 1 [00:41:56]: Mm.

Talare 1 [00:41:58]: Och sen hade han [harklar sig] på firman förtroendeuppdrag i tryckeriet, dom tryckte hemliga kartor.

Intervjuare 1 [00:42:08]: Mm.

Talare 1 [00:42:09]: För försvaret. Och det var väldigt hemligt du, vi visste ingenting om det heller [harklar sig] och det förvarades på vissa ställen som det bara han visste. Så att han fick väldigt betydande uppdrag.

Intervjuare 1 [00:42:29]: Mm.

Talare 1 [00:42:30]: Mm.

Intervjuare 1 [00:42:34]: Fortsatte han illustrera, göra teckningar hela sin... sitt yrkesliv?

Talare 1 [00:42:42]: [harklar sig] Ja han... som jag sa han var ju på tryckeriet – offsett-tryckeri.

Intervjuare 1 [00:42:47]: Mm.

Talare 1 [00:42:48]: Och... men det gjorde han [harklar sig] i en 10 års tid så utarbetade han små miniatyrer som var för arbetsövningar.

Intervjuare 1 [00:43:03]: Mm.

Talare 1 [00:43:04]: Dom finns faktiskt på skolmuseet.

Intervjuare 1 [00:43:07]: Mhm.

Talare 1 [00:43:08]: Och jag har... så fick han tillba... [harklar sig] när det va klart så fick han tillbaka originalen så att det har jag lite... vi kan titta lite grann här omkring så ser du.

Intervjuare 1 [00:43:24]: Mm.

Talare 1 [00:43:26]: Eller om man ska börja där.

Intervjuare 1 [00:43:28]: Mm.

Talare 1 [00:43:28]: Det här är från pappas kunstgewerbeschule.

Intervjuare 1 [00:43:31]: Mm.

Talare 1 [00:43:32]: Och dom har jag fått av honom själv.

Intervjuare 1 [00:43:34]: Ja vad fint.

Talare 1 [00:43:35]: Så det har han gjort 1916 ungefär.

Intervjuare 1 [00:43:38]: Ja, kan jag ta foto sen?

Talare 1 [00:43:40]: Förlåt?

Intervjuare 1 [00:43:41]: Kan jag ta ett foto sen?

Talare 1 [00:43:42]: Ja hemskt gärna. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:43:44]: Mm.

Talare 1 [00:43:47]: Så det kan man börja med.

Intervjuare 1 [00:43:49]: Mm.

Talare 1 [00:43:54]: Visa... där borta har jag såna där miniatyrer om du vill se.

Intervjuare 1 [00:44:01]: Mm.

Talare 1 [00:44:08]: Här har han gjort en torrnålsetsning på mig.

Intervjuare 1 [00:44:12]: Oj! Oj vad fin.

Talare 1 [00:44:13]: 1942 som jag har i mina böcker... hade i mina böcker.

Intervjuare 1 [00:44:18]: Ja. Den är jätte...

Talare 1 [00:44:20]: ...jag hette ju Mühlbach.

Intervjuare 1 [00:44:21]: Ja just det.

Talare 1 [00:44:24]: Han hette ju Eduard Mühlbach.

Intervjuare 1 [00:44:26]: Ja.

Talare 1 [00:44:27]: Mühlbach.

Intervjuare 1 [00:44:28]: Mm.

Talare 1 [00:44:39]: Det är en typ såna här.

Intervjuare 1 [00:44:40]: Just det, vad vackra.

Intervjuare 1 [00:44:48]: Ställdes hans... ställdes det ut nån gång?

Talare 1 [00:44:52]: Nä han ställde aldrig ut.

Intervjuare 1 [00:44:54]: Nä.

Talare 1 [00:44:54]: Nä.

Intervjuare 1 [00:44:56]: Mm.

Talare 1 [00:44:57]: Jag vet... jag skulle rama in dom.

Intervjuare 1 [00:45:00]: Ja?

Talare 1 [00:45:02]: Och ramaffären...

Intervjuare 1 [00:45:03]: Mm.

Talare 1 [00:45:03]: "Jamen var har han ställt ut?"

Intervjuare 1 [00:45:05]: Ja.

Talare 1 [00:45:06]: "Vilka porträtt". Han var alldeles till sig. [småskrattar]

Intervjuare 1 [00:45:08]: Ah.

Talare 1 [00:45:09]: Nä pappa gjorde aldrig det, han sålde aldrig heller, han gav bort i present men han sålde aldrig nåt.

Intervjuare 1 [00:45:17]: Vet du varför?

Talare 1 [00:45:18]: Ja. Då skulle han ha så mycket betalt så det kunde han aldrig få.

Intervjuare 1 [00:45:23]: [småskrattar]

Talare 1 [00:45:25]: Så var det.

Intervjuare 1 [00:45:26]: Var det så?

Talare 1 [00:45:27]: Ja jag hörde det en gång när det var en kvinna som skulle beställa av honom.

Intervjuare 1 [00:45:32]: Ja.

Talare 1 [00:45:34]: Nej, han visste sitt värde må du tro.

Intervjuare 1 [00:45:36]: Ja.

Talare 1 [00:45:39]: Det där är pappa.

Intervjuare 1 [00:45:40]: Mm.

Talare 1 [00:45:41]: Kan du tänka dig i Tyskland gjorde dom såna saker på... alltså det är gjort 1905.

Intervjuare 1 [00:45:48]: Oj.

Talare 1 [00:45:49]: Ja. Det är väldigt intressant...

Intervjuare 1 [00:45:50]: Ja.

Talare 1 [00:45:51]: ...bläck.

Intervjuare 1 [00:45:52]: Verkligen.

Talare 1 [00:45:53]: Och där är han.

Intervjuare 1 [00:45:54]: Ja.

Talare 1 [00:45:56]: I 50-årsåldern, och där är mamma.

Intervjuare 1 [00:45:58]: Mm.

Talare 1 [00:46:01]: Och det där också... en oljemålning han har gjort.

Intervjuare 1 [00:46:05]: Mm. Men han målade på sin fritid då?

Talare 1 [00:46:08]: Ja.

Intervjuare 1 [00:46:08]: Ja.

Talare 1 [00:46:11]: Och sen blev han pensionär, i två år. Då var han ute och skissade och sen hem och så målade han. Två år fick han.

Intervjuare 1 [00:46:19]: Mm. Vad dog han av?

Talare 1 [00:46:24]: Han dog i en hjärnblödning, han hade en svår hjärtinfarkt.

Intervjuare 1 [00:46:30]: Ajdå.

Talare 1 [00:46:30]: När han var 58 år.

Intervjuare 1 [00:46:32]: Mm.

Talare 1 [00:46:34]: Som påverkade honom naturligtvis.

Intervjuare 1 [00:46:37]: Mm.

Talare 1 [00:46:38]: Han var rökare hela livet.

Intervjuare 1 [00:46:39]: Ja ja. Det är inte bra.

Talare 1 [00:46:43]: Nä.

Intervjuare 1 [00:46:44]: Nä.

Talare 1 [00:46:44]: Nä. Han slutade då efter hjärtinfarkten men, det var ju så dags.

Intervjuare 1 [00:46:50]: Mm.

Talare 1 [00:46:52]: Så det... det var en väldig nackdel och ja där är ett porträtt också som han har gjort.

Intervjuare 1 [00:46:58]: Mm.

Talare 1 [00:47:01]: Det är min, en morbror som omkom i en bil... motorcykelolycka 1930.

Intervjuare 1 [00:47:07]: Mm.

Talare 1 [00:47:09]: Har min... min mormor beställt av honom.

Intervjuare 1 [00:47:12]: Vad fint.

Talare 1 [00:47:13]: Ja.

Intervjuare 1 [00:47:13]: Ja.

Intervjuare 1 [00:47:19]: Våldigt fina teckningar.

Talare 1 [00:47:20]: Där är skisser.

Intervjuare 1 [00:47:21]: Ja.

Talare 1 [00:47:24]: Och där... det är gjort senare då.

Intervjuare 1 [00:47:27]: Mm.

Talare 1 [00:47:28]: När han var pensionär.

Intervjuare 1 [00:47:30]: Mm.

Talare 1 [00:47:31]: En Smålandssjö.

Intervjuare 1 [00:47:32]: Mm. Målade han några göteborgs-motiv?

Talare 1 [00:47:41]: Ja typiska göteborgs-motiv, har vi det? Nä jag kommer inte på nåt.

Intervjuare 1 [00:47:51]: Nä.

Talare 1 [00:47:54]: Ja han var ute i skärgården och... målade båtar och så.

Intervjuare 1 [00:47:59]: Mm.

Talare 1 [00:48:00]: Det gillade han.

Intervjuare 1 [00:48:01]: Mm.

Talare 1 [00:48:05]: Så det... det finns på olika ställen av dom.

Intervjuare 1 [00:48:08]: Mm.

Talare 1 [00:48:09]: Både tecknat och, han var som sagt väldigt bra tecknare också så han...

Intervjuare 1 [00:48:15]: Mm. Men är det nån av er barn som har fortsatt med målande eller

konst?

Talare 1 [00:48:21]: Nä vi har... på min systers sida så är dom ju väldigt konstnärliga [telefon ringer] men det är ingen som har... har... som lever på det.

Intervjuare 1 [00:48:35]: Nä. Ska vi pausa så kan du svara eller?

Talare 1 [00:48:39]: Har jag den med mig?

Intervjuare 1 [00:48:40]: Jag vet... det ringer ute i hallen där.

Talare 1 [00:48:42]: Ja jag trodde jag hade tagit in den, men det har jag inte.

[intervju pausad p.g.a telefonsamtal]

[bandningen slutar]

[bandningen börjar]

Intervjuare [00:00:02]: Nej det gör inget.

Talare [00:00:03]: Det skulle inte med.

Intervjuare [00:00:03]: Nej men det var inte med. Nu har jag satt igång den, om det var okej? Jag tänkte så att vi avrundar.

Talare [00:00:13]: Där har jag det är också hans olika tekniker.

Intervjuare [00:00:17]: Ja. Han var väldigt kunnig och duktig.

Talare [00:00:24]: Ja mångsysslare också.

Intervjuare [00:00:29]: Var din mamma från Göteborg?

Talare [00:00:30]: Ja.

Intervjuare [00:00:33]: Men vad tyckte hon om att göra när hon var hemma, eller i...

Talare [00:00:38]: Ja mamma sydde mycket ja och sedan då så det var ju omständigare med hushållsarbetet förr, jag menar vi bodde rätt länge och hade inte centralvärme eller så, så att det var ju mycket mer att ta hand om och gasugn och sådana saker. När hon skulle baka så var det ju, det var mer krävande faktiskt just med eldningen, det var väldigt mycket, vi bodde ju fem trappor upp på Nordhemsgatan och det skulle bäras upp, men som sagt var hon sydde och så broderade hon. Sen minns jag mina föräldrar hur de satt på kvällarna och pappa satt och tecknade och mamma satt och sydde [skrattar].

Intervjuare [00:01:38]: Det låter mysigt.

Talare [00:01:38]: Ja.

Intervjuare [00:01:41]: Men var det självklart att du skulle få studera på den tiden?

Talare [00:01:47]: Ja det kan jag nog säga, det där med flickskola det var som jag sa bakgrunden till det, men det hade nog inte, redan i Tyskland där pappa hade ju utbildning ifrån konstskolan och hans äldsta syster som är född 1893 hade en gedigen handelsutbildning, hon gick ju, hon hade höga befattningar på företag så att visst fanns det ett underlag för det.

Intervjuare [00:02:29]: Var det du som valde sociolog...?

Talare [00:02:34]: Ja.

Intervjuare [00:02:36]: Varför?

Talare [00:02:38]: Ja, det var väl så att jag hade tänkt att jag skulle ha med människor att göra, så att jag hade börjat att förbereda för sjuksköterska men det var lite krångel med min rygg och knä och sådär, så att det var lite jobbigt för kroppen det kände jag, så jag började praktisera på annat sätt och träffade på människor som föreslog för mig, ja men du, det finns en utbildning för socialarbetare, så på så vis kom jag in där.

Intervjuare [00:03:38]: Har du trivts med ditt yrkesliv?

Talare [00:03:40]: Ja mycket, mycket, det har varit väldigt roliga tider. Det är klart att det har varit jobbigt och ansträngande och mycket problematiskt naturligtvis men jag har aldrig tvekat, nej, det måste jag säga.

Intervjuare [00:04:07]: Mm vilken arbetsplats? Nu kanske jag frågar samma som jag har frågat tidigare men var var det, vilken arbetsplats hade du varit på som längst?

Talare [00:04:17]: Som längst? Det var här på Högsbo sjukhus när de öppnade så blev jag kurator där och där var jag i 21 år.

Intervjuare [00:04:27]: Ja.

Talare [00:04:29]: Men jag slutade inte där utan jag gick över till, ja adressen var Vasa sjukhus, då var det en annan distriktsindelning, alltså arbetade i distrikt väster och man arbetade i distrikt centrum, så det gjorde jag de sista åren, då var jag kurator på distrikt centrum.

Intervjuare [00:04:57]: Vad var det bästa med ditt yrke tycker du?

Talare [00:04:59]: Ja det är ju detta att ha med människor att göra och försöka att lösa

problem.

Intervjuare [00:05:12]: Mm ja det förstår jag att det var givande.

Talare [00:05:19]: Ja.

Intervjuare [00:05:19]: Vad tänker du är det något mer du skulle vilja berätta om?

Talare [00:05:27]: Jag kommer naturligtvis på det sedan.

Intervjuare [00:05:30]: Ja [skrattar].

Talare [00:05:33]: När det gäller min far som från utställningen förra år...

Intervjuare [00:05:40]: Just det förra jubileum, berättade han om det hur den var eller hur det...

Talare [00:05:47]: Ja en del gjorde de allt, min mor berättade också gärna om det och särskilt den där linbanan som gick över Korsvägen, den har jag hört talas om väldigt mycket [skrattar].

Intervjuare [00:06:03]: Vad sa de om den?

Talare [00:06:04]: Jo det var spännande ja, det förstod jag så, men hur mycket de var på Liseberg under den tiden det vet jag faktiskt inte, men det är klart att de var där en del och var imponerade.

Intervjuare [00:06:29]: Minns du, minns du något de berättade omkring det jubiléet mer än linbanan?

Talare [00:06:41]: Nja, det är mer detta med min far då som jobbade för det, det pratade de ju om, att de på Wezäta Melin hur de fick jobba fram de här olika affischerna på stora kalkstenar tecknade de på, de var jättestora, det finns faktiskt från den tiden då de här litografiska stenarna, de är faktiskt inmurade i ingången till det som var Wezäta Melin på Grafiska vägen.

Intervjuare [00:07:40]: Jaha.

Talare [00:07:39]: Till Mölndal, på vägen till Mölndal i porten där, där sitter de här blocken inmurade.

Intervjuare [00:07:52]: Jaha.

Talare [00:07:53]: Ja så det är rätt roligt man kan se det där och jag vet några stycken, jag vet så väl vilka pappa har tecknat.

Intervjuare [00:08:03]: Ja vad spännande.

Talare [00:08:06]: Ja.

Intervjuare [00:08:08]: Men hans, de här vad affischerna skulle föreställa var han, fick han uppdrag eller alltså fick han bestämma själv eller...

Talare [00:08:19]: Nej det var säkert uppdrag.

Intervjuare [00:08:21]: Ja.

Talare [00:08:23]: Ja det var förlagor säkert.

Intervjuare [00:08:24]: Ja och då var det framförallt för Liseberg sa du, affischerna, eller vad var det för?

Talare [00:08:32]: Ja jag har uppfattat det så.

Intervjuare [00:08:38]: Men de finns inte kvar eller har du sett någon affisch?

Talare [00:08:40]: Ja jag har ju det, ja det var för en kvinna som var och höll föredrag på pensionärsföreningen om detta, och jag förstår inte, men jag tog inte kontakt med henne det ångrar jag så väldigt att jag inte gjorde det, tog reda på, jag kunde ha frågat om de var signerade åtminstone men jag gjorde aldrig det.

Intervjuare [00:09:07]: Nej.

Talare [00:09:08]: Och inte kom jag ihåg vem det var som höll föredraget men hon visade bilder alltså, då var jag redan synskadad då också så men jag kunde med kikare se en del då på den tiden.

Intervjuare [00:09:27]: Men var han, fanns det en stolthet i att ha varit med just ikring den utställningen och så?

Talare [00:09:32]: Ja det tror jag, ja, det har jag nog uppfattat det.

Intervjuare [00:09:37]: Det var ju lite speciellt, något extra förstås.

Talare [00:09:40]: Ja.

Intervjuare [00:09:44]: Upplevde du att din pappa var lite som en kändis i stan?

Talare [00:09:50]: Inte i stan men på firman, mm, så att hela fabriken stod still när han skulle gå i pension.

Intervjuare [00:10:06]: Oj.

Talare [00:10:08]: Ja inte så lång tid [skrattar] men flera minuter i varje fall tystnade alla

maskiner.

Intervjuare [00:10:14]: Ja han hade gjort avtryck?

Talare [00:10:20]: Ja.

Intervjuare [00:10:23]: Ja jag är jätteglad att du ville dela med dig av den här historien.

Talare [00:10:33]: Ja då får vi se om du har någon nytta av det eller...

Intervjuare [00:10:35]: Ja.

Talare [00:10:36]: Hur går det till då? Ska det skrivas ut eller?

Intervjuare [00:10:39]: Ja det kommer skrivas ut och sen jag stänger av här så kan jag berätta, nu ska vi se...

Talare [00:10:53]: Vi har gått över tiden nu.

Intervjuare [00:10:52]: Ja [skrattar].

[bandningen slutar]